

SKOVLANDBRUG GAVNER JORDENS SUNDHED

Træer i marken kan **fremme jordens diversitet, næringsstofkredsløb og robusthed** i økologisk drift.

JORDENS SUNDHED ER afgørende for at kunne producere sunde fødevarer uden brug af kunstgødning og pesticider. En sund jord har stor betydning for hele be-driftens robusthed og bidrager til et utal af vigtige økosystemtjenester som b.la. god vandkapacitet, lav erosion og øget frugtbarhed. Skovlandbrug – dyrknings-systemer med træer integreret i marken – har et stort potentiale til at fremme en række naturlige processer, som kan øge jordens sundhed.

Landbrugsjord er under pres

Ifølge Europa-Kommissionen er mellem 60 og 70 procent af jordene i EU i dag i usund tilstand og fortsætter med at for-værres. I Danmark er pakkede jorde, lavt kulstofindhold og lav biologisk ak-tivitet udbredte problemer. Samlet set betyder det, at jorde mange steder ikke fungerer optimalt og ikke understøtter stabile landbrugssystemer.

Skovlandbrug kan være vigtigt værktøj

Træer løser jorden i dybden og øger infiltrationsevnen, samtidig med at blade, dødt ved og rødder tilfører orga-nisk materiale. Det gavner både jordens struktur og kulstofindhold. Skovland-brug tilføjer også diversitet på markfla-den og giver levesteder til nyttedyr både over og under jorden. Under jorden er specielt diversiteten af regnorme, spring-haler og forskellige grupper af mikroor-ganismer vigtige for en sund jord.

Mykorrhiza har særlig funktion

Arbiskulær mykorrhiza (AMS) er en type svampe, som danner symbiose med plan-terers rødder. Planten leverer kulhydrater til svampen og får til gengæld leveret bl.a. fosfor og vand tilbage. AMS udvider på den måde planternes fouragerings-areal i jorden markant. En jord med højt indhold af AMS kan mindske behovet for gødning og vanding af afgrøderne. AMS er også med til at forbedre jordens struk-tur, som er vigtig for f.eks. vandkapacite-ten. Studier viser desuden, at AMS styr-ker planter modstandskraft over for sygdomme og klimastress som tørke og varme – en evne som kun bliver mere re-levant for danske afgrøder i de kommen-de år.

Foto: Uffe Bregendahl for Plantefgiftsfonden

Træer giver gode betingelser for mykorrhiza-svampe. I et skovlandbrug skaber træerne en pulje, der hurtigt kan sprede sig til marken, når en ny afgrøde er etableret.

●
**60-70 procent
af jordene i
EU er i dag i
usund tilstand**

Skovlandbrug med frugttræ-er og -buske giver generelt gode betingelser for AMS, og studi-er viser både en større mængde og en højere diversitet af svam-pene i denne slags skovland-brugssystemer. AM-svampe-nes netværk i jorden ødelægges af pløjning og høst, men træer på en mark vil skabe en iboen-

de pulje af AMS, der hurtigt kan sprede sig til marken, når en ny afgrøde er etab-leret.

Projekt undersøger effekter i Danmark

Det danske forskningsprojekt, BEAT, som er ledet af Innovationscenter for Økologisk Landbrug, undersøger netop nu, hvilken effekt skovlandbrug har på jordens sundhed under danske forhold. Projektet måler bl.a. regnorme, spring-haler, mikroorganismer, kulstofindhold og AMS. Målet er at dokumentere, hvor-dan træer i marken styrker jordens sundhed og ultimativt kan være med til at give mere robuste systemer. Denne viden kan hjælpe økologiske landmænd med at pleje deres vigtige ressource: jorden. ●

**AF LAURA ATTRUP BILLE,
INNOVATIONSCENTER
FOR ØKOLOGISK LANDBRUG**

Fonden for økologisk landbrug